Statistikrapport november 2026

Arbetsolycksfall orsakade av elektricitet

afa FÖRSÄKRING

Foto: Firefly AI-genererad

Elskador är en relativt ovanlig typ av arbetsolycka, men kan få allvarliga konsekvenser för den som drabbas. Den pågående elektrifieringen av samhället innebär att allt fler arbetar med installation och underhåll av elektrisk utrustning. Med ny statistik vill Afa Försäkring bidra till ökad kunskap om vilka yrkesgrupper som drabbas och när olyckorna inträffar.

Den här rapporten handlar om arbetsolycksfall orsakade av elektricitet som omfattas av Afa Försäkrings arbetsskadeförsäkringar. Rapporten bygger på en genomgång av arbetsolycksfall som har inträffat mellan åren 2015 och 2024 och som Afa Försäkring har godkänt som arbetsskador enligt villkoren i Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA), Trygghetsförsäkring vid arbetsskada för kommuner och regioner (TFA-KL) och Avtal om ersättning vid personskada (PSA).

Statistiken kommer från Afa Försäkrings skadedatabas och är avläst den 30 september 2026.

En elskada kan till exempel uppstå vid arbete med elektriska installationer som elcentraler eller om man kommer i kontakt med strömförande utrustning och får en elektrisk stöt eller en elchock. Olyckorna kan också orsakas av så kallade ljusbågar, som uppstår vid en kraftig elektrisk urladdning och kan ge upphov till allvarliga brännskador, eller av att den som drabbas faller till följd av en elstöt.

Elskador förekommer inom flera olika yrkesgrupper och drabbar inte enbart personer som arbetar direkt med elinstallationer eller elektriskt underhåll. Även exempelvis byggnadsarbetare, industriarbetare och fastighetsskötare kan utsättas för elskador. Det kan till exempel ske i samband med arbete nära elektriska installationer, användning av elektrisk utrustning eller i kontakt med skadade eller felaktiga elprodukter.

Arbetsskadeförsäkringen

Trygghetsförsäkring, TFA omfattar samtliga anställda, det vill säga såväl arbetare som tjänstemän inom avtalsområdena Svenskt Näringsliv/LO/PTK och Fremia[1]/LO/PTK.

Trygghetsförsäkring, TFA-KL omfattar samtliga anställda i kommuner och regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag[2].

Afa Försäkring har också uppdraget att administrera och reglera arbetsskador i enlighet med det statliga personskadeavtalet **(PSA)**.

Allvarliga arbetsolycksfall

Med ett allvarligt arbetsolycksfall (olycksfall som inträffar i arbetet) menar vi att olyckan har lett till mer än 30 dagars sjukskrivning/motsvarande läkningstid eller till medicinsk invaliditet (bestående nedsättning av kroppslig eller psykisk funktion) eller till dödsfall.

[1] Fremia är en arbetsgivarorganisation för kooperativa och idéburna företag.

[2] Sobona är en arbetsgivarorganisation för företag som är verksamma inom kommun- och regionnära verksamheter.

Antalet elolyckor har varierat mellan åren

Diagram 1 visar antalet godkända arbetsolycksfall orsakade av elektricitet under perioden 2015–2024, fördelat efter olyckornas allvarlighetsgrad.

Antalet elolyckor varierar mellan åren, med en ökning mellan 2015 och 2019. Därefter minskar antalet något, vilket delvis kan hänga samman med pandemin, då arbetsolyckorna generellt minskade i samhället. Minskningen av mindre allvarliga arbetsolycksfall från 2022 beror på en administrativ förändring i hanteringen av olyckor utan ersättningsanspråk.

De flesta elolyckor är mindre allvarliga, men en mindre andel av olyckorna leder till längre sjukskrivning, medicinsk invaliditet eller dödsfall. Antalet allvarliga arbetsolycksfall har varierat över tid, men har under de senaste två åren legat på en av de högsta nivåerna under den studerade perioden. Allvarliga elolyckor kan orsaka svåra skador, exempelvis brännskador, nervskador eller bestående funktionsnedsättningar.

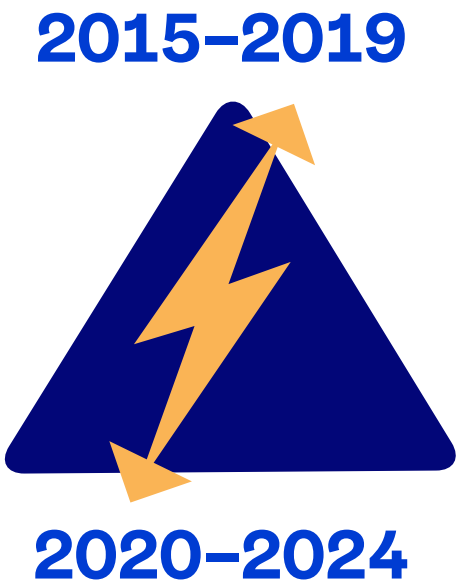
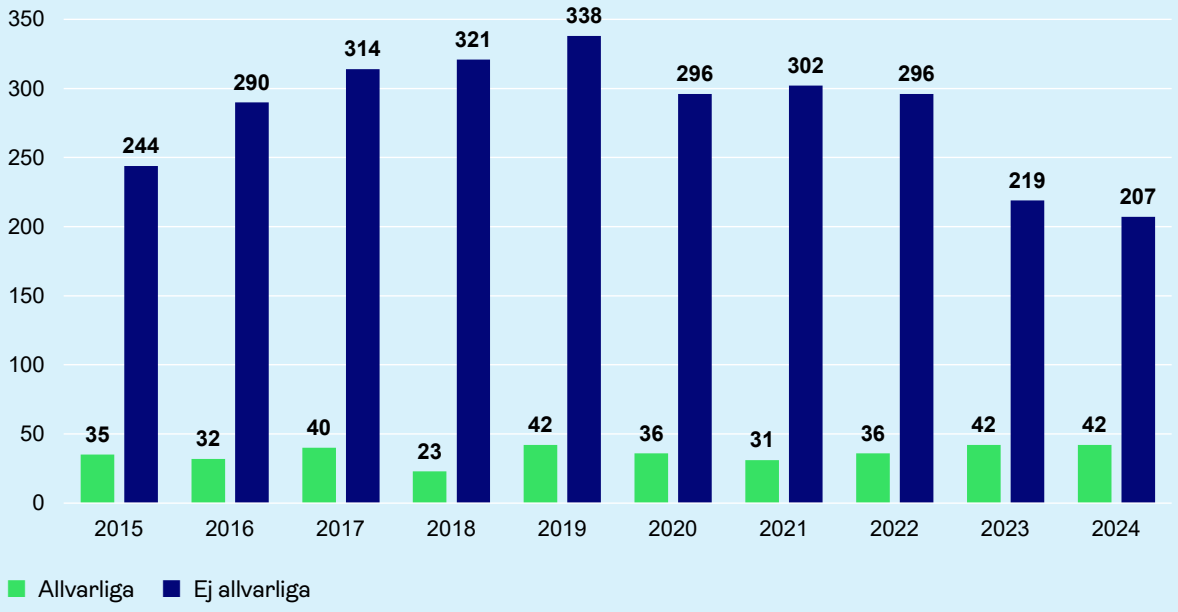

Diagram 1

Antal arbetsolycksfall orsakade av elektricitet efter allvarlighetsgrad 2015–2024.

Minskningen av ej allvarliga arbetsolycksfall från 2022 påverkas av en administrativ förändring i hanteringen av ärenden utan ersättningsanspråk.

Elskador förekommer i många yrken men är vanligast i yrken där elektriskt arbete ingår

Diagram 2 visar antalet godkända arbetsolycksfall orsakade av elektricitet under perioden 2015–2024, fördelat på yrkesgrupp.

Elolyckor förekommer i flera olika yrken, men flest olycksfall återfinns i yrkesgrupper där arbete med eller i närheten av elektriska installationer som elcentraler är en vanlig arbetsuppgift.

Som diagrammet visar inträffar elolyckor även i yrken som inte är direkt elrelaterade. Det kan exempelvis ske vid användning av elektrisk utrustning eller vid arbete nära spänningsförande delar.

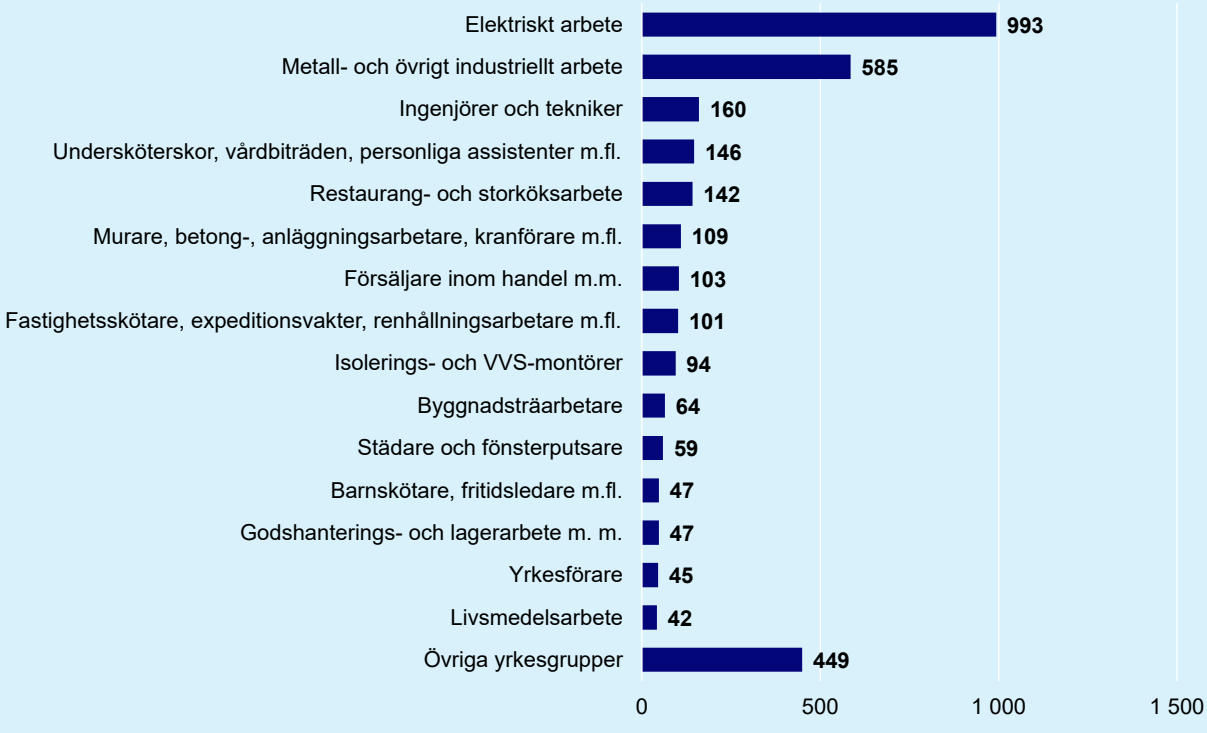
Flest elolyckor inträffar inom elektriskt arbete, metall- och övrigt industriellt arbete samt bland ingenjörer och tekniker. Antalet är även relativt högt bland undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter, vilket delvis kan förklaras av att dessa utgör en stor grupp på den svenska arbetsmarknaden. Samtidigt visar statistiken att denna yrkesgrupp har den lägsta andelen allvarliga elolyckor av de studerade yrkesgrupperna.

Foto: Firefly AI-genererad

Diagram 2

Antal godkända arbetsolycksfall orsakade av elektricitet efter yrkesgrupp 2015–2024.

Yrkesgruppen elektriskt arbete omfattar följande yrken:

Yrkesgrupp	SSYK-kod
Installations- och serviceelektriker	7411
Industrielektriker	7412
Distributionselektriker	7413
Elektronikreparatörer och kommunikationselektriker m.fl.	7420
Montörer, elektrisk och elektronisk utrustning	8212

Foto: Adobe Stock

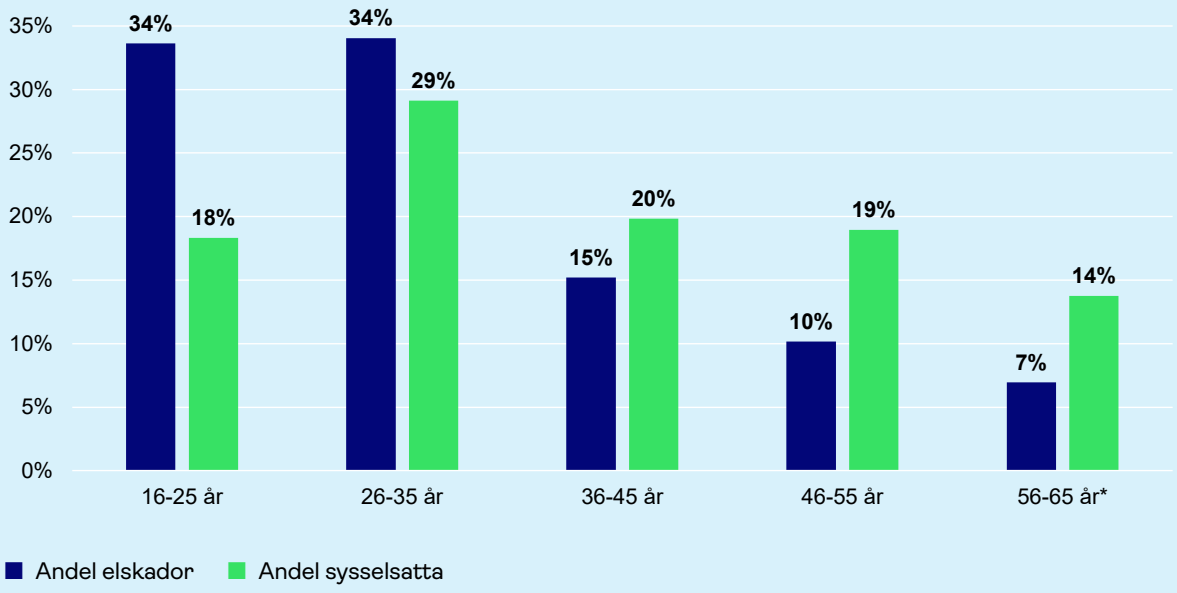
Yngre är överrepresenterade i statistiken över elolyckor

Diagram 3 visar hur arbetsolycksfall orsakade av elektricitet inom yrkesgruppen elektriskt arbete fördelar sig mellan olika åldersgrupper under perioden 2015–2024.

Yngre personer råkar oftare ut för elrelaterade olycksfall, men elolyckor förekommer i samtliga åldrar. Att yngre är överrepresenterade kan bland annat hänga samman med kortare yrkeserfarenhet och mindre vana vid riskfyllda arbetsmoment.

Diagram 3

Åldersfördelning för arbetsolycksfall orsakade av elektricitet och sysselsatta inom yrkesgruppen elektriskt arbete, genomsnitt 2015–2024.

*Till följd av ändrade försäkringsvillkor för TFA 2023 omfattar den äldsta åldersgruppen 56–64 år under perioden 2015–2022 och 56–65 år från och med 2023.

Orsaker till elolyckor i olika yrkesgrupper

Exemplen visar elolyckor som har inträffat i elrelaterade yrken eller i andra yrken där elektrisk utrustning eller installationer förekommer i arbetsmiljön. Olyckorna kan orsakas av direkt kontakt med spänningsförande delar, kortslutning eller ljusbågar och kan leda till strömgenomgång, brännskador och skador på olika delar av kroppen.

Foto: Anders Andersson, Johnér Bildbyrå

Exempel på händelseförlopp

Elektriskt arbete

46–55 år

”Jag skulle koppla in några kablar i ett elskåp som jag trodde var spänningslöst och fick kontakt med en kardel matad av 230 V på min höger överarm medan jag med vänster hand höll i jordad del. Alltså fick strömgenomgång från arm till arm som varade i ungefär 2–3 sekunder.”

Diagnos: Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker

Skadeallvar: Sjukskriven <30 dagar

16–25 år

”Av kortslutningen uppstod en ljusbåge, och eftersom att jag stod där och arbetade så brände jag min högra hand, då jag fick ström i handen och av den värme som ljusbågen orsakade. Samtidigt svartnade allt för mina ögon.”

Diagnos: Skador på flera kroppsregioner

Skadeallvar: Medicinsk invaliditet

Foto: Firefly AI-genererad

Murare, betong- och anläggningsarbetare, kranförare m.fl.

16–25 år

”Jag skulle utföra ett arbete på insidan av ett transformatorrum. Fogning av dörr. Jag får då en kraftig strömgenomföring i kroppen. Enligt personal på plats är transformatorn på 20 000 V. Jag blir fast i ljusbågen. En kollega rusar fram och rycker mig därifrån. Ambulans tillkallas och jag förs till sjukhus med kraftiga brännskador på händer/arm, ben, skinkor och fötter.”

Diagnos: Skador på flera kroppsregioner

Skadeallvar: Medicinsk invaliditet

Restaurang- och storköksarbete

26–35 år

”Skulle sätta igång en värmelampa på en buffé, fick en elstöt och flög bakåt.”

Diagnos: Skador på flera kroppsregioner

Skadeallvar: Medicinsk invaliditet

Foto: Firefly AI-genererad

Foto: Adobe Stock

Felaktig eller skadad utrustning är den vanligaste orsaken

För att få en tydligare bild av vad som ligger bakom elolyckorna har fritextbeskrivningar av händelseförloppen analyserats med hjälp av en AI-baserad språkmodell. Analysen omfattar tre huvudkategorier:

▶ Arbete utan korrekta säkerhetsrutiner
Exempelvis när strömmen inte har brutits före arbetet eller när en kabel har placerats felaktigt.

▶ Felaktig eller skadad utrustning
Exempelvis trasiga sladdar, uttag eller annan skadad elektrisk utrustning.

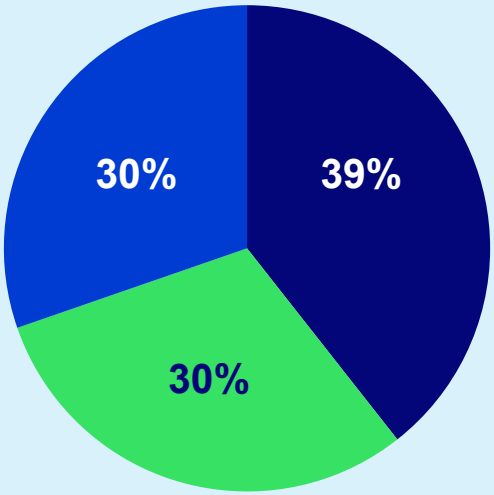
▶ Mänskliga faktorer
Exempelvis misstag, ouppmärksamhet eller oavsiktlig kontakt med strömförande delar.

Som **diagram 4** visar är felaktig eller skadad utrustning den vanligaste identifierade orsaken och står för 39 procent av de analyserade fallen. Arbete utan korrekt säkerhet/rutiner och mänskliga faktorer står för vardera omkring 30 procent.

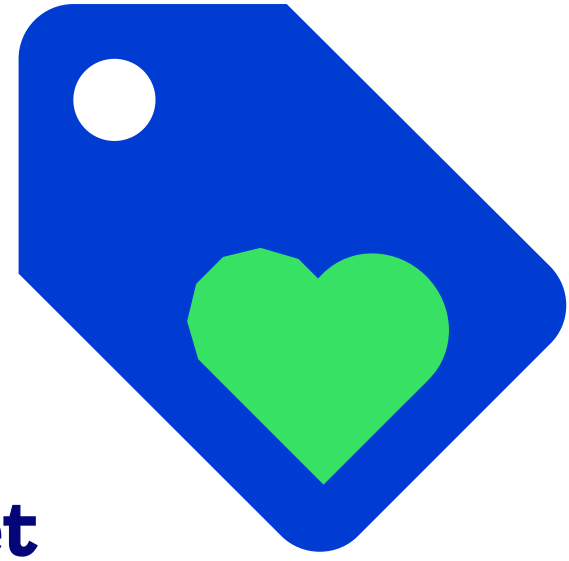
Resultaten visar att elolyckor ofta kan förebyggas genom att säkerställa fungerande rutiner, använda hel och säker utrustning och genom att stärka riskmedvetenheten hos de personer som utför arbetet.

Diagram 4

Fördelning av identifierade orsaksfaktorer till elolyckor.

Stöd för att förebygga elskador på jobbet

Stöd från Prevent

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete är viktigt för att förebygga elolyckor. Genom att regelbundet undersöka och bedöma risker, genomföra åtgärder och följa upp tillbud och olyckor kan arbetsgivare bidra till en säkrare arbetsmiljö.

Arbetsmiljöorganisationen Prevent erbjuder stöd i det förebyggande arbetet genom bland annat skriften *Säkra eljobb*, som innehåller råd om arbetsmiljörisker och val av säker utrustning vid elarbete. Prevent tillhandahåller även checklistor som kan användas för att identifiera risker och planera förebyggande åtgärder.

Arbetsmiljö inom elbranschen – Prevent

Stöd för förebyggande arbete med Afa Försäkrings IA-system

IA-systemet är vår webbtjänst för systematiskt arbetsmiljöarbete. Enligt Arbetsmiljöverkets definition i AFS 2001:1 handlar det systematiska arbetsmiljöarbetet om att ”undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.”

IA-systemet – stöd i ditt systematiska arbetsmiljöarbete

Stöd från Arbetsmiljöverket

Enligt Arbetsmiljöverket kan elektriska risker uppstå både vid arbete med elinstallationer och vid andra arbetsuppgifter i närheten av elektrisk utrustning. Arbetsgivaren ansvarar för att identifiera och bedöma riskerna, vidta förebyggande åtgärder och följa upp att dessa fungerar.

En viktig del av det förebyggande arbetet är att säkerställa att arbetet planeras på ett säkert sätt och att de som utför det har tillräckliga kunskaper och tydliga säkerhetsanvisningar. Arbetsmiljöverket och Elsäkerhetsverket har tillsammans tagit fram handboken *Arbete vid risk för elektrisk fara*, som innehåller vägledning, checklistor och praktiska exempel för att stärka elsäkerheten på arbetsplatsen.

Läs mer om elsäkerhet på Arbetsmiljöverkets webbplats

Vill du ta del av tidigare
och kommande rapporter?
Ladda ner och prenumerera här:

afaforsakring.se/statistikrapporter

Publikation av Afa Försäkrings analysavdelning.
Kontakt: **analys@afaforsakring.se**

Afa Försäkring • 106 27 Stockholm • 0771-88 00 00 • afaforsakring.se

afa FÖRSÄKRING

F6389 • 26.11 • Personer som visas på bild i denna publikation har ingen koppling till texten.